

重文
洋学文庫
文庫8
A 53

Muscate 又は muscus の複合
世の動植物名解説
蘭書抜萃
大槻玄澤写
一册

42
118
105

[Faint, illegible handwritten text in a cursive script, possibly a letter or a page from a manuscript.]

Waarom de inderjare-nooten
zijn, dat men naar keizer en
op besten gelyk word, welke de
van de inderjare opgeplukt,
van de beestaste bolster ont,
Dus en ook de palen met
en men er opgevoeren, die
in de kon gedroeft en dueren
met konstaten die bypdeert
word, om te beletten dat 4
niet te veel tot de Dingen en
keerde die vlijen; worden
ten laatste in kleine
kij, of ordie bevoor p
men die gelyk, tot de
kon Ding.

De wortel, die een nog in de
kortste tijd byvoeten zijn,
worden vervolgens gedroogt, tot
dat de geleid gelyk waarder
men de wortel, en dan doot
middel van + steen met klei-
ne stukjes van kweek wortel
gekeerd, die een doot in
steenen pöng; men wijft de
volgers, de beste, middelmatige,
en slegt of onbediende van
elkander, en men doot de
in kalkwater, dat een welp
kalk gemaakt is; + met drink
in de doot het beest en het
een en. te bewaaren, schijft

de wortel de lange met kweeken
kweeken doot, van een doot
kweeken de middelste wortel
de en meer jowen goed bej-
den, voor de allersbesten
dat kweeken; doch de onrijpe
ingewooste wortel, zijn het een
het beest en de doot, en
doet het.

komme onderscheiden de
mensche-wortel, in vijf en
manetjes; maar van de eerste
condiety, en de tweede die
langwijzig zijn; doch het onrijp
wortel wil weinig kweeken, de
wel beide wortel naar kweeken

vingen van malkandru, en dezelve
grootzaam van eenenlei deugt
en kracht zijn; maar ook
is nog een soort of verandering
van deze wortel, die kommige
de wilde - of ~~of~~ ook de ma-
nische mircate-wortel noemen, welke
op de kust van malabar,
als mede ook, op de malie-
kische eilanden en elders ge-
wilt. De boom die dezelve
wortel brengt is veel grooter en ho-
ger als de gemene mircatenoot-
boom, maar minder tak- en bla-
drijk; dezelver bark is bleek,
heeft minder lust en een onaar-

genoomen smaak; de wortel is groot,
langwerpig, ingebogen of dikwils
reukend, en heeft weinig geur en
smaak. Gijnde van binnen met de
overigtige aderen gestrept.

Ook is ook een langwerpig
soort van deze wortel, die de
naam van mader-wortel draagt,
deze zijn groot en veel kleiner,
zeker dan de gemene mircate-wortel,
maar anders deelt van niet onaf-
schieden, komende, zo men zegt,

over de zwaarste en de ge-
woonste tullen voort, en worden het
aan opkondiglijk bekogt, maar
ander de andere formen.

nog is er een soort, die kon-
st noot. (*Nux moffata regia*) ge-
noemt wordt, zijnde niet groot
en half plant; welke noot
ook niet boven de andere
voordit hebben, dezelve het meest
koudelijke zijn, die bij thier
of wijn in een klein

makende gebruikt en door de
over de eenen tijd slot ge-
worden zijn; op sommige tijden,
als men bij ons de tijden te half
plaat zetten in perst-tenen
en in eende wijten zakt.

als de medice-nooten in Holland
gebragt zijn, worden te doorgaan,
deze kost van de beest-planten
der moet scherp, pijnlijk, en
koudelijk in die noot over,
zelden, als in zijn, middelste, en

lygste.

gode medicinale-wortten. wortten
Wroon van naeken, selkman, ym
en Kalken, leedendy op de huy,
inwendig vooddyt, en met adten
gemax mede of doortrokken en cla
dytuy huy, en het of overige
het de lieflyke doek en wroon
aromatise somak beoedelt wort
den: en kerken van beste
wroon wort is ook, dat er, als
men er men en wroon insteekt,

en chingten, sogetyheid van kromen,
dat de gale bet'et, ho
met de beste gelyk van bloem,
wroon hoog-gul van kalcen
en wroon van smaak als de
wort huy: de kleine, beuine
en blake is niet goed, dat dit
is een teken dat, het of van
niet wil huy wroon, of beoedelt
of al te oud, kragteloos en
verlegen is.

eigenlyk. de

~~en langzame togtogheid die~~
komt.

~~de~~
mislate-voeten, die twee hoef-
ten, -man, -moed, en alle
andere, bevestig de velle, en
ten en koudere versterkt, en
in het bijzonder twee dinstig-
tegen sluisvaten, koopten,
sunt-klopping, vinder, die
Rimping en Kolof, uit die
en en seker die - ontstuit

de, tegen de hie, bevestig, be-
en vrede-loop, het van die
de afloopen der pijpe, over
natuurlijke koud, en; te hie
ook goed, voor de koudere
versterkt, om de velle te
sterken, en, om die hie
te miskevanen; men de
vlechte te ten die einde men
vul niet in de spijten, dat
te de by pijpen. Eindelijk
is de rooking van deete

noten een dectig en be-
speld middel, niet alleen tegen
de winderig koud, maar ook
tegens de pijn en smeten
welke aan de gebroekt hebben
de winderig koud, niet
koud, mit de toek van de
deken en de toek van
onze jagers; ook dient de
toek nog gewattelyk aan de
bende of over over het
land menigmaal, als de

stielik, bij de toek van de
gebroekt wot.

men maakt er in de openbare
wiltseiden preparaten van, als onder
dezen zo de een de gewenste als gedin-
telende olie, balzen, ^{water} gese, yper,
en van de mische. De de gewen-
este olie word met de de mische
in pottelium potten gebroekt, de gewen-
men de aldaar, algens de openbare
en de gewenheid der mische, be-
ter en onkostbaar der mische kan,

Waar te ook wil het te lande te
sijde water, te wil gepreest als ge-
distilleert kan worden. De te gepreest
olie is roodachtig, dat en te jag-
tig, en drooge zelfs op + laatste
lijna op; maar de gedistilleerde olie
is stonbaar en rijner van smaak,
waar beide anders in kragt sijn
verschillen; ook de gedistilleerde is
kastbaarder en soeter in prijs. Het
sien beide grotelijks in de soet gemelde
keukens en gebreken, te wil in-

als voornamelijk eischend, en de die-
gester olie is de basis of grondslag
van een menige kunstgemaakte bul-
kens en kullen, die eischend te
de beste, samengesteld sijn te krogen
en andere genied-gebruken sijn als
van grotte dienst sijn.

Voorts is bekend, dat de mislate,
water, te wil als de salin, van
te wil gebreken in de keuken sijn,
om de sijn en sijn geurig en
sijn te maken.

in india worden de mitsate-wortel
ook, wel te tijt geboden. Tijn, in
Kruiken of koring gelooft, of de gelijke
wijte als bij ons de ontijde wil,
wortel; die men ter volgas in potten
maakt, dog de in Kruiken gelooft
Tijn de beste, en de g'voortste wortel
den + meest g'voort. Ziele van de
gelooft wortel worden met de
van de hollandsche maatschappij
lijfs naar holland gebrocht en alom
Oude herkege, Tijn en herkege

en kostbaer Conijt, dat aangenaam
en het mang, kakt - en het
versterkt is: de wortel of wortel
me tafels bij het ruggeft
we, en ook de wortel wil de
bij de na het studieren
maakt men het, dat als men
in maentij gelooft van maentij, dat
de van ⁺ kostbaer worden, in het
wil de
Kruiken
men maentij dat wortel in india

ook in water, in suiker, of Koriander
water in, welke mede naar de
toppen getrokken worden; en als men
dezelve eten wil, stelt men
ze in Zout water, om ze te verzuipen
en, en men kookt ze vervolgens
in wijn of in water of honing:
ook eten ze Kummelen, Scherpen
Korrel, als saland; enz.

De polie heeft dezelve werking
als de wortel; maar is fijner dan
dezen en kragtiger, minder Kruis,

stukkende loog & bloed met schietende,
men kan ze in alle de gemelde tuit,
tens er gebreken na niet gebreken;
men slijft ze in & bijkeetel ook
tegen tegen de onordening der kooft
ten, en ze is zo wel als de
medicate-wort, ook een middel
in alle Kruisgetelde Medicamenten;
vrijwel is de geprepareerde polie een
goed middel, tegen vrede Kruis,
ten of de Kruis en Kruis.
in vrede word een Kruisgete

die niet de jalen gemaakt, die niet
dit gelijk die van de nooten is;
deze wort ook wel in eersden ge-
bruyt, maar is heldhouwer en kort,
bevoert als de mislatenooten - die,
deshalven deze moet in twee plaatsen
gebruyt worden, te weten, deszelfs
te beide in kragt eening van
elkander verspreiden: maar wort
in holland te wel als elders,
ook gebruyt in olie van de ja-
lie gemaakt in thomson, die

houbaar is; dog moet hier in de
winter een gedulte stalt; desz olie
is mogelijkst kostbaar, en word daar
verboten in de negatie nog d'elke
indalst, & hij niet Amal - of
be - olie, & met sijngeest, en 2;
welke verduyding niet kilden
ook met de overige olie niet
de nooten, jalen en onder
gephuid. Kan olie.

om een de mislaten of mis-
latenoot - wortel te maaken

neem op een onbesetel
30 myden brandwijn; en wilt
op 4 pleter kellen, neem koren-
brandwijn, met 5 myden
ster; twee pond roote misant,
groot gystroen; die twee of drie
dagen in brandwijn is gelyk,
sittillus & met twee stien
(alzo & twee lege en slagen)
zo lang als het pamp hoort
weere keens op de kate met
bete wagt, en kolewien

met korenwien.
andres.
neem op een ketel 30 myden
brandwijn, met een pond gyt,
niet en gelyk te roote misant
& sittillus zo lang als pamp
& hoort; met twee stien
den pond koren, en kolewien
& met soetel hoort in een potje
& twee stien gelyk.
eynde van misant
neem misant-roote zo sel

gij wilt, bij voorbeeld hier onder,
steek of raspt dezelve klein, dat
het is een kleine schivvel of fles,
en giet er zo veel beste gte
otijlwerde wijn of koolen brandewijn
op, dat die een paar fingerbreed
er oversteekt; laet het dan op een
warme plaats bij het koken of
elken anderen tijd trekken,
terwijl hetzelve overbuisdend; zo
wil krijgen gij een mischaat esente,
die zeer kragtig en een der

beste medicinale preparaten van
de miscate-wort is, welke in de
boven gemelde ziekten en gebreken
kan gebruikt worden, te wel in
als vreesdij; men kan er op
te niet geprepareerde polie mede
laeten trekken, wil men dezelve
navigeramenen van smaak of de
toeg hebben, koken men er de
dat kookt nauw beliden. Bijten
giet, en men moet te dueren
filtreeren, om te koken te

rubben.

met deze vester kan men
ook tot een eene de mitsade n,
maken, als men daar van eenige
spels in beste wijn- of koren
enke wijn doet.

~~kan men de olie uit de
mitsade-roote pers~~

kan men de olie uit
de mitsade-roote
pers.

Dit kan wel op de gewone

manier van vespersing, gelijk
andere oliogtoren vespersing of
koren, gesliden, maar hier
op de wijte velds 4 best vespersing
wordt.

menet een geleete mitsade-
roote, bij volheid, ien pond,
stamper detsel in een mortier
heel fijn en als tot een eene
en doet de dan in een klein
trens; doet te met een pers of
linnen doek, en het te op een

het gemak, en dat is leijgheit,
maar de beste manier is te goed niet, om
dat dat doet zich ten de beste
en vlijtigste dier de olie, dat dus
jamt en verlijgt, want de niet-
cote-voet beta niet alleen het g^o,
het maar ook het pijn essential
olie taffen.

De olie bevat het de k^o
de het is - als v^oerdig geb^o,
ge^o het de v^oerdig hebben:
als men de v^oerdig wil geb^o.

Dat men te in het leijgheit-niet
of een ander bek naam het de
smelten en de vlijgt, men, die en
het vlijgt in de v^oerdig het
het vlijgt; de vlijgt is het vlijgt
tot ten en niet vlijgt.

menige men de olie niet niet,
het-olie, men het en de vlijgt
een grote boad bij vlijgt, in de
de vlijgt vlijgt geb^o, als de
vlijgt, vlijgt, vlijgt, vlijgt,
vlijgt, vlijgt, en het vlijgt.

Dezelfde leden- of Tand-Feik-ten,
die den meeste deels afglijst
Korven knollen en martelijven.

Wierde, dit is een diergig
Kort, met een donkere amber
kleur, sterk, en doordringende
den reuk, werp en bittering
van smaak; + welke gevonden wordt,
in een heere gelegen Dier bij de
tandelen van een spintje Hoort
van Koor, of Buising; + wil in

een kort geluys onder een bick
teyden. De rook en tuldelen,
van een Hoort van spintje bo,
Ker.

De wierde-ten heeft niet van
den Cere-ten; LINNEUS nam
Dierden van. 14. pag. 6. *Vesicaria cuneata*
annulata, *Dolla cinerea nigroquin*
Sen Anton stricata, pag. 65. cl. 12.
of *Hibetta*. Dierde wordt niet alleen
in de indien en China maar ook
in Mexico gevonden.

De mensch's hant, legt teppen en
aars en het wonderlijk of mannelijk
dul, hebben ons beide tijden te
kluisen, en dit zegt of seiden in
den gemene hant of bevels, en als
en hant doorgant is, en een of
wonderlijk opening heeft om het tege
doel te lanten, de kluisen te
wijzen niet blayes te bestane, en
allen gemeynschap met elkander
hebben.

Deze teek stoffe is nooit stop

En, dan wanneer het tege is, heeft
tege dagen na dat het best doel
is; ook het is niet meer dat het
sterker wordt doel den tyd. De jui-
gers wijken alles met elkander in,
en als dan blijft de mensch's ge-
tegen in den hant, en doet degen
geworden tijden; want de teek doel,
en doet de teek des vanden te-
geiden, en sterker wijken; en
d'ge nooit sterker, dan bij het vanden
d' teek na den doel van het tege

ook is de *medicus* meger, dat is in
geen een ander deel. Dan het beest,
Huisen, van het gehele dier; het
Blad zelfs heeft er niets van.

ijder dier geeft niet meer dan
een lood *medicus*.

het *medicus* dier van asie, is de
Copra maffiana van RAJ en

AL. DROVANDUS, en wordt *maffian*.

van. 28. p. 1. edit. 12. pag. 21.

van LINNEUS *quama*. het word

op de gha ten van het mees

corotijp fortatijen en van vinn
gesonden, voor naamelijk te Kalka
bij Rao, in de presentie van
Whim, kachkingie, en prasingie,
bij Krotong en enige deelen van
javan. De de vinn ten nemen het
medicus-boekje, het wordde hij op in
de bapten en maffianen.

het draagt de *medicus* in eenen
kast, bijten den navel en de
tusschen, ter grootte van een hoo,
dreef met kumel beelde, van een

Alrijtze Kettendag, ~~to~~ tot Kien
van een sluispauze.

hier binn in Kitten hela Kluis,
tjes. alle deete stoffe of Widen,
men jaagt, en buude dit die,
men jaagt deete Kluis nagen naar
de opening toe. Dit is de deute
Alrijtze muisen, ho als die ons
gebuude deute. naarlijts vint
men 3 of 4. Dwaadma, of een stuk
loot, of een loot te koren in
deete Kuit; men buude die ho

viel men kan, en ~~men~~ ^{men} de Kuit
vint en andere sula van die
die, slyte met de muisen die
men, tot naar muisen.

De muisen die in Holland slyte
gilde, buude men die tenge in,
die Bengalen, ook al die muisen,
men de Kuit 4. tegen 9 gullen de,
men, in de Kuit, tot buude de
Kuit tot 12. slyte naar en
thans de Kuit, al byna geheel, om
de sterke deute, die de muisen

gunde; het een groot manlijk
jants & 2 kroonen, dan nu
lijkt nu een enkele oude gebilde
wordt.

Daar is nog een vorken bij
nuis gen. 3 t. p. 3. pag. 103. ib. id.
de op den vey mit welke van de
heiligen een mis die klein
zou van een onnauwkeurige
mit onacht van de castoren.
het die welke word in een
gonden, voortaan te Mexico

vanoma en in Markt. bij
reikt in het X deel, voortaan
pl. IV. en V. de plaatse van de
oprijn, en pl. VI. de klein
vrijelijk afgebildt.

over enige jaaren, als men alles
van de vorken van
vorking, en irriterende
gebiedt men te vorken
de mis die in allerlei
maatschappijen en christen.
siedt te vorken met

waer, en dient alleen om eenige
Cirkel-lijnen, en eenige van de
Lijnen.

~~met~~

naastelkaar,

Orison. Die in zijn tijd, Mary,
na de de gewoonten rognomde posten,
ende die in het, een op de
van de Kerkmarkt, die een post,
na hebben; enige stellen tot den
gelyke onder de naam van Magellans
of Weston, waar toe de misleis
Die bij hem de lijnen of lijnen
hoort in de twee klein plaats
het onder de bollen, waar toe de
naam, Die het bij Kommissie

Draagt, die wij hier beschouwen aan,
gesteld, aankleding wijns te geven;
Doch RAJUS is dan veelal een
wil met vrede, dat het naar tot de
parten naar tot de bekkers behoort,
Doch het heket is dat het geen heet,
men draagt, en ook terijpelyk
is, dat het geen of het wil heeten,
Doch.

Wat de lichaams gestalte van
Doch die bekleedt, men kan het heet,
de water bij een Rhen of beide door

bij een halfjaartige bij, zo als kom,
rijge schijns door, mogelijk, drijf
in schuvel in een lijf en de
van groten. volgens de heet blinzen
in de lengte van de top des hoofds
tot naar de staart, die het heet
Kort heet, die water, en die van
de top een half toe; de water
welke nu die van onze Konijnen
gelijken, die niet die men lang;
de voorpooten heeten die men; de
smeert is vrientig; het heet in d

geheel het en-Whinty tonda, te
ten oegt Sijterden in de onderkand
en een te die Kieken, met
hier, in de boerkanck oek te die
ogterstonden, en Quarenboden te
kaktonden, een ieder tijde een
de Kieken van een kop en groter
is breken, die van een biek en
onder den stuwet die; ook die +
oprijge is. It gantje sijt met klein
bedekt, dat niet gel kostanen biek
in met die is gemengeld.

Dit die veldt te meeste in tartan,
van een de gienken van kleine gien,
en, alhoer de konboudel der stoffen
die te stange, hoer het hier nog
ijelijk te kengen is, aanleiding
ge giet om te te jingen. in
te algemeen is er weinig vergrond
de besaschte van het mensken die
bekend, ook konnigen te te
gehoer, die het op de velden
sluater, en in te bijkenden te
niet die niet

neer denken wij nog iets ten aarde
het beversje te zeggen, want in
mensken is besloten; dit beversje
is een weinig achter de naam 99,
lantaar, heeft de lantaar van de
de blinde van het beversje en
priet erin een beversje;
handel van het beversje de lantaar
van het beversje, want het is het
mit het beversje van het beversje in
en lantaar zegt, dat men de
beversje van het beversje het beversje

de dat men de ten beversje
nood met een beversje
kost beversje; de beversje
van de beversje lantaar in het beversje, en
lantaar van het beversje beversje, dat
nog het beversje en lantaar, tot het
van het beversje van het beversje; beversje
beversje lantaar van het beversje beversje,
en met een beversje beversje
beversje, en de beversje beversje
beversje van het beversje als beversje
beversje, want het beversje beversje

Enz. Kaveltes bestaand, die
manne men te doelpunt, van
binne glinsteren, men had geen
opening of youtje ondelikt, want
dort cits steeds in die buche,
die geblyt kost tijd.

De oedged van de menske, is
die de kragtigheid van de hede
chick 4 bot kenbaar, die geen ge
lyk hest in de hede en de hede
kruenheid. Kommen hebben er
ook grote kragten aan tag

gewelken, tegen staanden, of
stijging, brandheid, kalt-klopping
driestigheid, eindelijk tegen alle
kruenheid van die hede en hede
die; ook het is hede, die de
reik in kommen gestelen, inkom
deheid van hede en hede, hede
oude te vallen van hede en
word om die hede ook hede
meer geblyt; van oede is hede
ook tot hede hede der hede
aangestelen gelyk, en hede hede

blad vraggingen, byzonder die de
reeds. inden iemant een
wonder in de hofst heeft gek,
tegen, en hem hebben eenige
gelyke meesters onder de hofst ge-
legd, zegt men dat er een
tweede blad dat de wonderen
vormen. ook heeft men te hofst
eenigen tijd, op den hofst, in twee
milye melheid, tegen tegen
de vollen hofst en andere hofst
instellingen beginnen in te gebruiken.

213
173

